

Kde sa zrodil sen

Ryan Nicodemus sa narodil do dysfunkčnej rodiny, a to ešte oveľa skôr, ako sa slovo „dysfunkčný“ stalo populárnym. Jeho príbeh začal rovnako ako plno ďalších – nešťastným detstvom. Keď mal sedem rokov, zažil nenávisťný rozvod rodičov. Po ich rozchode žil Ryan s matkou a neskôr aj nevlastným otcom v obytnom prívесе a často býval svedkom hojnej konzumácie drog a alkoholu, tiež fyzického násillia a, prirodzene, aj finančných problémov.

Napriek tomu, že Ryanova matka poberala podporu v nezamestnanosti, zdalo sa, že pôvodcom jej nespokojnosti bolo najmä trápenie sa s financiami. Peniaze spôsobovali problém aj Ryanovmu otcovi, zanietenému jehovistovi, ktorý vlastnil malú maliarsku firmu. Hoci podnikal, nedokázal z toho vyžiť, a tak žil bez úspor a akéhokoľvek plánu do budúcnosti.

Keď sa z Ryana stal tínedžer, väčšinu letných prázdnin trávil prácou pre svojho otca, maľoval a tapetoval absurdne honosné domy s garážami s rozlohou takmer 1 000 m², vnútornými bazénmi a súkromnými bowlingovými dráhami. Ryan si nerobil nádeje, že by raz takúto majestátnu rezidenciu vlastnil, no všetky v ňom zanechali trvalý dojem.

Jedného sparného letného dňa Ryan s otcom začali tapetovať pekný dom na predmestí Cincinnati. Nebol síce hodný niekoľkých miliónov dolárov, no jeho rodičia nikdy predtým nevlastnili ani zďaleka taký krásny dom. Keď Ryan stretol majiteľov, všimol si, ako šťastne tento pár pôsobil. Na stenách domu viseli usmievavé tváre ich rodiny a priateľov, ktoré akoby potvrdzovali šťastie vládnuce v ich životoch.

V každučkom kúte domu sa niečo nachádzalo, či už televízory, ohnisko, nábytok a ďalšie zariadenie. Počas práce na dome si Ryan predstavoval, ako by sa mu tam žilo, aké by mal šťastie, ak by vlastnil tento dom plný všetkých tých vecí. Ešte pred dokončením zákazky sa otca spýtal: „Koľko peňazí musím zarobiť, aby som mohol žiť v takomto dome?“

„Syn môj,“ odpovedal otec, „takýto dom by si si možno mohol dovoliť, ak by si zarábala tak päťdesiat tisíc dolárov ročne.“ (Pripomínam, že hovoríme o 90-tych rokoch. No i v tej dobe bolo päťdesiat tisíc oveľa viac, než koľko Ryanovi rodičia kedy za rok zarobili.) Z tejto sumy si Ryan spravil svoju metu.

Posúvanie cieľovej pásky

Ešte v poslednom ročníku strednej školy sme si raz cez obed s Ryanom sadli k prázdnomu stolu a spoločne sme preberali naše plány po ukončení štúdia.

„Netuším, čo budem robiť, Millie,“ oslovil ma Ryan prezývku. „Ak však nájdem spôsob ako zarobiť päťdesiat tisíc dolárov ročne, určite budem šťastný.“

Nemal som žiaden dôvod s ním nesúhlasiť, preto sme sa obaja začali snažiť o to isté. V roku 1999, mesiac po maturite, som sa zamestnal ako obchodný zástupca v miestnej telekomunikačnej spoločnosti. O pár rokov neskôr, po prvom povýšení na vedúceho predajne, som sa Ryana spýtal, či by sa nechcel pridať k môjmu tímu, keďže dovtedy pracoval v otcovej firme a miestnej materskej škole. Stačilo mu pred nosom zamávať niekoľkými šekmi s províziou a okamžite súhlasil.

V priebehu niekoľkých mesiacov sa z Ryana stal najlepší obchodný zástupca v celom tíme a onedlho začal zarábať svojich vysnívaných 50 000 dolárov. Niečo na tom však nesedelo – necítil sa šťastný. Znova sa teda vrátil k svojim plánom

a raz-dva objavil problém. Zabudol pripočítať infláciu. Šťastie teda možno začínalo pri sume 65 000 dolárov ročne, možno pri sume 90 000 dolárov a možno až pri šesťciferných sumách. Alebo sa šťastie skrývalo v zaobstaraní si rôznych vecí. Nech už sa za šťastie považuje čokoľvek, Ryan vedel, že voľný bude až vtedy, keď to dosiahne. Napriek tomu, že zarábal čím ďalej, tým viac, viac aj míňal, a to všetko v honbe za šťastím. Hoci sa každým ďalším úspešným predajom približoval k americkému snu, sloboda sa mu vzdávala.

Do roku 2008, ani nie desať rokov po strednej škole, už Ryan vlastnil všetko, čo „mal“ vlastniť. Pôsobil na prestížnej pracovnej pozícii v rešpektovanej spoločnosti, zarábal šesťciferné sumy a riadil stovky zamestnancov. Každé dva roky si kúpoval nové naleštené auto. Vlastnil dom s troma spálňami, troma kúpeľňami a dvoma obývacími izbami (jednou preňho a druhou pre jeho mačku). Ryana Nicodemusa každý považoval za úspešného človeka.

Hoci skutočne vlastnil akési pomyselné pozlátky úspechu, spolu s nimi získal aj celú škálu vecí, ktorú si na prvý pohľad nevšimol. Napriek tomu, že zarábal množstvo peňazí, topil sa v dlžobách. Naháňanie sa za šťastím však Ryana nestálo len peniaze. Jeho život ovládli stres, strach a nespokojnosť. Možno teda vyzeral úspešne, no cítil sa sklúčene a už viac nevedel rozoznať to dôležité.

S istotou sa dá povedať jedine to, že v jeho živote sa usadila prázdnota. Preto sa ju snažil vyplniť rovnako, ako sa o to pokúša množstvo ľudí, a to vecami. Množstvom vecí. Kúpil si nové autá, elektroniku, oblečenie, nábytok a dekorácie do domu. Keď už nemal v banke dostatok hotovosti, za vyberané jedlá a rundy nápojov platil kreditnými kartami. Viedol život, ktorý si však nemohol dovoliť, za peniaze, ktoré nemal, si kupoval veci, ktoré nepotreboval.

Myslel si, že šťastie napokon určite nájde. Iste sa ukrývalo hneď za ďalším rohom, no nie? Vecami sa mu však prázdnotu zaplniť nepodarilo, len čo sa zväčšila. A keďže Ryan nevedel, čo je skutočne dôležité, aj naďalej sa ju snažil krotiť vecami. Ešte väčšmi sa zadlžoval, tvrdo pracoval, aby nakúpil ďalšie veci, ktoré mu však pocit šťastia ani radosti či slobody neprinášali. V tomto začarovanom kruhu sa motal roky. Dookola a dookola.

Prudký pád

Ryanov život krátko pred tridsiatkou pôsobil navonok dokonalo. V jeho vnútri však napriek vlastnej, práčne vybudovanej existencii vládol chaos. Medzičasom začal okrem iného aj holdovať alkoholu. Každý deň ešte pred odchodom z práce premýšľal, s kým si zájde na šťastnú hodinku. Onedlho už popíjal každý večer: dvanásť pív, šesť panákov, niekedy aj viac.

Z barov a firemných večierkov Ryan zvyčajne šoféroval domov úplne na mol. Keď ráno našiel telefón a peňaženku, považoval svoju prehýrenú noc za úspech. Takýmto opileckým spôsobom jazdy minimálne trikrát nabúral svoje nové auto. Možno aj štyrikrát, no spomína si na to len zahmlene. Pravdou je, že každé nové auto počas prvých mesiacov od kúpy úplne zničil. Zhodou náhod ho nikdy nezadržali za jazdu pod vplyvom alkoholu a, našťastie, okrem seba nikomu neublížil.

Spomína si, ako počas jednej zo svojich najhorších nocí všade vracal, zničil spolupracovníkovi koberec v obývačke, narodeninovú tortu kamaráta, svoju semišovú bundu za 1 000 dolárov a tiež reputáciu. Všetko za jednu noc. Pripomínalo to scénu zo zlého sitkomu, až na to, že išlo o *jeho* skutočný život, ktorý sa mu s každým ďalším pohárikom postupne vymykal z rúk.

Alkohol však nebol jediný problém. Jeho pád urýchlilo aj užívanie drog. Po jednej z preflámovaných nocí, pár týždňov po ďalšej autonehode zavinej alkoholom, sa Ryan zobudil so zlomeným palcom. Pomyslel si, že to nič nie je a mohlo to dopadnúť aj horšie. Lekár na pohotovosti mu na zmiernenie bolesti predpísal opiátový liek Percocet. Za pár mesiacov sa Ryan stal od neho závislý. Keď mu ďalšiu dávku tabletiiek lekár už nepredpísal, kúpil si ich nelegálne. Percocet, Vicodin, OxyContin aj akékoľvek ďalšie opiáty, ku ktorým sa dostal. Kombinácia zlomeného palca a intenzívneho pocitu zúfalstva sa rýchlo premenila na zlovyk v podobe užívania dvadsiatich, niekedy až takmer štyridsiatich tabliet denne. V snahe otupiť bolesť utrúcal mesačne za alkohol a drogy vyše 5 000 dolárov. No jedine tak zniesol vlastný život.

Napokon sa predávkoval. *Moje vzťahy sú nanič, moja práca je nanič, môj dom je nanič, moje auto je nanič, moje dlhy sú nanič, moje veci sú nanič, celý môj život je nanič.* V záplave beznádeje Ryan do seba nasypal celú fľaštičku tabletiiek. Nechcel sa zabiť, iba chcel, aby to všetko prestalo. Hoci samotný incident prežil, musel stráviť týždeň na psychiatrickom oddelení, kde pod svetlom nemocničných žiaroviek pomaly triezvel. Tento pobyt prispel k hŕbe ďalších dlhov za hospitalizáciu, ktoré však nemal z čoho splatiť, preto sa opäť vrátil k alkoholu, tabletkám a snažil sa ukryť pred životom.

Môže byť život s málom lepší?

Prirodzene, na takéto správanie doplatili aj jeho vzťahy. Vtedy si to neuvedomoval, no správal sa ako ukážkový šikanér. Po rozvode takmer všetky svoje priateľky podvádza. Klamal na dennom poriadku, každému a o všetkom. Keďže chcel skryť svoje tajomstvá, prerušil vzťahy s najbližšími, pretože sa hanbil za to, kým sa stal. Netrávil čas s rodinou a priateľmi, ale namiesto toho sa schádzal s ľuďmi, ktorí si obľúbili tie isté drogy ako on.

Jeho matka žila neďaleko, no sotva sa s ňou vídal. Tvrdil, že ho naplno zamestnáva práca, čo aj čiastočne bola pravda, preto sa ho snažila pochopiť. V skutočnosti však väčšinu času venoval drogám, alkoholu a životu plnému lži, ktorý sám stvoril.

Fasáda jeho života bola napohľad krásna, no štruktúra ukrytá za ňou sa rúcala. Napriek veľikánskemu domu, novým autám a všetkým „správnym“ veciam, ktoré Ryan vlastnil, ani v jednej z nich nedokázal nájsť zmysel. Jeho životu chýbal